

## U S T A W A

z dnia ..... 2023 r.

### **o Funduszu Ochrony Rolnictwa<sup>1)</sup>**

**Art. 1.** Ustawa reguluje zasady finansowania i funkcjonowania Funduszu Ochrony Rolnictwa, zwanego dalej „Funduszem”.

**Art. 2.** Fundusz stanowi wyodrębniony rachunek bankowy, którym dysponuje Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, zwany dalej „Krajowym Ośrodkiem”.

**Art. 3.** 1. Wpłaty na Fundusz są naliczane w wysokości 0,25% wartości netto produktów rolnych, określonych w załączniku I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zwanych dalej „produktami rolnymi”, nabytych od producentów rolnych w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2022 r. poz. 2001 i 2727), zwanych dalej „producentami rolnymi”, i przekazywane na Fundusz przez podmioty prowadzące skup, przechowywanie, obróbkę lub przetwórstwo produktów rolnych.

2. Do wpłat na Fundusz są obowiązane podmioty, o których mowa w ust. 1, będące podatnikami podatku od towarów i usług w rozumieniu ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2022 r. poz. 931, z późn. zm.<sup>2)</sup>).

3. Wartość netto nabytych produktów rolnych jest ustalana na podstawie deklaracji podatkowych, o których mowa w art. 99 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.

**Art. 4.** 1. Podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1, bez wezwania naliczają i przekazują kwotę należną z tytułu naliczenia wpłat na Fundusz za okresy kwartalne i dokonują wpłat tych należności na Fundusz do ostatniego dnia roboczego miesiąca następującego po danym kwartale.

2. Jeżeli wysokość kwoty należnej z tytułu naliczenia wpłat na Fundusz za dany kwartał nie przekracza dwudziestokrotnie wysokości kosztów upomnienia w postępowaniu

---

<sup>1)</sup> Niniejszą ustawą zmienia się ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawę z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

<sup>2)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 974, 1137, 1301, 1488, 1561, 2180 i 2707.

egzekucyjnym w administracji, należność tę zalicza się na poczet wpłat na Fundusz za kolejny kwartał.

3. Do wpłat na Fundusz stosuje się odpowiednio przepisy działu III i IV ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2651 i 2707 oraz z 2023 r. poz. 180), z tym że uprawnienia organów podatkowych określone w tej ustawie przysługują:

- 1) dyrektorowi oddziału terenowego Krajowego Ośrodka jako organowi pierwszej instancji;
- 2) Dyrektorowi Generalnemu Krajowego Ośrodka jako organowi odwoławczemu od decyzji dyrektora oddziału terenowego Krajowego Ośrodka.

**Art. 5.** 1. Podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1, składają dyrektorowi oddziału terenowego Krajowego Ośrodka, na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Krajowy Ośrodek na jego stronie podmiotowej, kwartalne deklaracje o wysokości naliczonych wpłat na Fundusz w terminie do 26. dnia miesiąca następującego po danym kwartale, zawierające:

- 1) nazwę, siedzibę i adres albo imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres podmiotu naliczającego i przekazującego wpłatę na Fundusz;
- 2) określenie rodzaju, ilości i wartości nabytych produktów rolnych, stanowiących podstawę naliczenia wpłaty na Fundusz;
- 3) kwotę należną z tytułu wpłaty na Fundusz za dany kwartał.

2. W przypadku, o którym mowa w art. 4 ust. 2, deklaracje określone w ust. 1 składa się, jeżeli suma wpłat na Fundusz za dany kwartał i kolejne kwartały przekracza dwudziestokrotnie wysokość kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

**Art. 6.** Krajowy Ośrodek:

- 1) zapewnia obsługę merytoryczną, organizacyjno-prawną, techniczną i kancelaryjno-biurową Funduszu;
- 2) ustala plan finansowy Funduszu oraz opracowuje sprawozdanie z wykonania planu finansowego Funduszu;
- 3) przedstawia ministrowi właściwemu do spraw rynków rolnych zestawienie wniosków, o których mowa w art. 12 ust. 1.

**Art. 7.** Koszty związane z realizacją przez Krajowy Ośrodek zadań, o których mowa w art. 6, są pokrywane ze środków Funduszu w ryczałtowej wysokości 2,5% sumy wpłat na Fundusz w danym roku.

**Art. 8.** 1. Dochodami Funduszu są:

- 1) wpłaty na Fundusz;

- 2) odsetki bankowe od środków finansowych gromadzonych na Funduszu oraz z tytułu oprocentowania lokat;
- 3) środki finansowe odzyskane od podmiotów zobowiązanych, o których mowa w art. 10 ust. 1, na rzecz Funduszu z tytułu roszczeń po wypłacie producentom rolnym rekompensat, o których mowa w art. 10 ust. 1;
- 4) wpływy z kar pieniężnych, o których mowa w art. 16.

**Art. 9.** 1. Gospodarka finansowa Funduszu jest prowadzona na podstawie ustalonego przez Krajowy Ośrodek rocznego planu finansowego Funduszu.

2. Plan finansowy Funduszu zawiera informacje o:

- 1) stanie środków na początek i na koniec roku kalendarzowego, obejmującego środki finansowe, należności i zobowiązania;
- 2) dochodach;
- 3) planowanych kwotach środków na wypłatę rekompensat, o których mowa w art. 10 ust. 1;
- 4) planowanej kwocie środków na sfinansowanie kosztów związanych z realizacją przez Krajowy Ośrodek zadań, o których mowa w art. 6;
- 5) planowanej kwocie środków na sfinansowanie kosztów dochodzenia roszczeń określonych w art. 13 ust. 1.

3. Wydatki Funduszu nie mogą przekroczyć wysokości środków finansowych Funduszu.

4. Rokiem obrotowym Funduszu jest rok kalendarzowy.

5. Plan finansowy Funduszu jest ustalany na każdy rok obrotowy, nie później niż do dnia 30 listopada roku poprzedzającego rok, na który ustala się ten plan.

6. Rok obrotowy Funduszu jest zamykany sprawozdaniem z wykonania planu finansowego Funduszu, przedkładanym ministrowi właściwemu do spraw rynków rolnych oraz ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych do dnia 30 marca roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie.

**Art. 10.** 1. Ze środków finansowych Funduszu przyznaje się i wypłaca rekompensatę producentowi rolnemu, który nie otrzymał zapłaty za produkty rolne zbyte podmiotowi, o którym mowa w art. 3 ust. 1, który stał się niewypłacalny.

2. Wysokość rekompensaty, o której mowa w ust. 1, ustala się jako iloczyn procentowej stawki i kwoty wierzytelności netto za zbyte produkty rolne, za które producent rolny nie otrzymał zapłaty od podmiotu, o którym mowa w art. 3 ust. 1, który stał się niewypłacalny.

3. Uznaje się, że podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 1, stał się niewypłacalny gdy:
- 1) sąd upadłościowy lub restrukturyzacyjny, na podstawie przepisów prawa upadłościowego lub prawa restrukturyzacyjnego, wyda postanowienie o:
    - a) ogłoszeniu upadłości tego podmiotu lub wszczęciu wobec niego wtórnego postępowania upadłościowego,
    - b) otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego, o którym mowa w art. 2 pkt 2–4 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2309),
    - c) oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości podmiotu, jeżeli jego majątek nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania lub wystarcza jedynie na zaspokojenie tych kosztów,
    - d) oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości w razie stwierdzenia, że majątek dłużnika jest obciążony hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym lub hipoteką morską w takim stopniu, że pozostały jego majątek nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania,
    - e) umorzeniu postępowania upadłościowego, jeżeli:
      - majątek pozostały po wyłączeniu z niego przedmiotów majątkowych dłużnika obciążonych hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym lub hipoteką morską nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania,
      - wierzyciele nie złożyli w wyznaczonym terminie zaliczki na koszty postępowania;
  - 2) organ sądowy lub każdy inny właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, wyda orzeczenie, zgodnie z którym nie zostaje wszczęte postępowanie upadłościowe z uwagi na niewystarczalność aktywów na zaspokojenie kosztów tego postępowania albo z powodu stwierdzenia definitywnego zamknięcia podmiotu z państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, który utworzył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oddział lub przedstawicielstwo;
  - 3) sąd upadłościowy, zgodnie z przepisami prawa upadłościowego dotyczącymi międzynarodowego postępowania upadłościowego, wyda postanowienie o uznaniu orzeczenia o wszczęciu głównego zagranicznego postępowania upadłościowego,

wszczętego wobec podmiotu zagranicznego z Danii lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, który jest niewypłacalny;

- 4) organ sądowy lub każdy inny właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, z wyłączeniem Danii, uprawniony do wszczęcia postępowania upadłościowego wyda, zgodnie z art. 3 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/848 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie postępowania upadłościowego (Dz. Urz. UE L 141 z 05.06.2015, str. 19, z późn. zm.<sup>3)</sup>), zwanego dalej „rozporządzeniem 2015/848”, orzeczenie o wszczęciu wobec podmiotu lub podmiotu zagranicznego postępowania upadłościowego, o którym mowa w art. 2 pkt 4 rozporządzenia 2015/848, oraz powoła zarządcę;
- 5) sąd upadłościowy wyda, zgodnie z art. 3 ust. 2 i 4 rozporządzenia 2015/848, orzeczenie o ogłoszeniu upadłości podmiotu zagranicznego mające skutki ograniczone do majątku dłużnika znajdującego się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) w postępowaniu krajowym:
  - a) minister właściwy do spraw gospodarki wyda, na podstawie ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 470) decyzję o zakazie wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę zagranicznego w ramach oddziału, w przypadku gdy nastąpiło otwarcie likwidacji przedsiębiorcy zagranicznego, który otworzył oddział, lub przedsiębiorca ten utracił prawo wykonywania działalności gospodarczej,
  - b) organ ewidencyjny, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. z 2022 r. poz. 541) wykreśli podmiot będący osobą fizyczną z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej w wyniku zgłoszenia o zaprzestaniu wykonywania działalności gospodarczej lub stwierdzenia trwałego zaprzestania wykonywania przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej,
  - c) organ prowadzący rejestr działalności regulowanej wyda decyzję o zakazie wykonywania przez podmiot działalności objętej wpisem do rejestru.

---

<sup>3)</sup> Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 57 z 03.03.2017, str. 19, Dz. Urz. UE L 171 z 06.07.2018, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 455 z 20.12.2021, str. 4.

4. Datą niewypłacalności podmiotu jest data:

- 1) wydania postanowienia sądu upadłościowego o ogłoszeniu upadłości lub wszczęciu wtórnego postępowania upadłościowego – w przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 1 lit. a;
- 2) wydania postanowienia sądu restrukturyzacyjnego o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego – w przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 1 lit. b;
- 3) wydania postanowienia sądu upadłościowego o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości – w przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 1 lit. c i d;
- 4) uprawomocnienia się postanowienia sądu upadłościowego o umorzeniu postępowania upadłościowego – w przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 1 lit. e;
- 5) wydania orzeczenia przez organ sądowy lub każdy inny właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym – w przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 2;
- 6) wydania przez sąd upadłościowy postanowienia o uznaniu zagranicznego postępowania upadłościowego – w przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 3;
- 7) wydania orzeczenia – w przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 4;
- 8) wydania przez sąd upadłościowy postanowienia o ogłoszeniu upadłości podmiotu zagranicznego albo wydania przez sąd upadłościowy orzeczenia o ogłoszeniu upadłości wtórnej – w przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 5;
- 9) wydania decyzji albo data dokonania wykreślenia – w przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 6.

5. Minister właściwy do spraw rynków rolnych określa corocznie do dnia 31 maja, w drodze rozporządzenia, procentową stawkę stosowaną do ustalenia w danym roku wysokości rekompensaty, o której mowa w ust. 1, mając na względzie sumę kwot wierzytelności wynikających ze złożonych wniosków o przyznanie tej rekompensaty za poprzedni rok oraz wysokość środków finansowych zgromadzonych na Funduszu.

**Art. 11.** 1. Podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 1, który stał się niewypłacalny, syndyk albo inna osoba sprawująca zarząd nad majątkiem tego podmiotu, w terminie dwóch miesięcy od daty niewypłacalności, sporządzają i przekazują Dyrektorowi Generalnemu Krajowego Ośrodka wykaz producentów rolnych, których wierzytelności wobec tego podmiotu z tytułu zbycia produktów rolnych powstały przed datą niewypłacalności tego podmiotu, obejmujący kwoty wierzytelności netto za sprzedane produkty rolne.

2. Jeżeli wierzytelności producentów rolnych z tytułu zbycia produktów rolnych powstały po dacie niewypłacalności podmiotu, o którym mowa w art. 3 ust. 1, podmiot ten, syndyk albo inna osoba sprawująca zarząd nad majątkiem tego podmiotu sporządzają i przekazują Dyrektorowi Generalnemu Krajowego Ośrodka dodatkowy wykaz producentów rolnych, którym nie zapłacono za zbyte produkty rolne, obejmujący kwoty wierzytelności netto za zbyte produkty rolne.

3. Podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 1, syndyk albo inna osoba sprawująca zarząd nad majątkiem tego podmiotu informują producentów rolnych ujętych w wykazach, o których mowa w ust. 1 i 2, o przekazaniu tych wykazów Dyrektorowi Generalnemu Krajowego Ośrodka, w terminie miesiąca od dnia ich przekazania.

4. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w razie niewypłacalności podmiotu, o którym mowa w art. 3 ust. 1, która zachodzi w przypadku wydania w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, przez organ sądowy lub każdy inny właściwy organ orzeczenia, zgodnie z którym nie zostaje wszczęte postępowanie upadłościowe z uwagi na stwierdzenie definitywnego zamknięcia przedsiębiorstwa albo z powodu niewystarczalności aktywów na zaspokojenie kosztów tego postępowania w odniesieniu do przedsiębiorstwa zagranicznego.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, osoba upoważniona w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do reprezentowania podmiotu zagranicznego w oddziale albo w przedstawicielstwie:

- 1) przekazuje Dyrektorowi Generalnemu Krajowego Ośrodka odpis tego orzeczenia, uwierzytelnione tłumaczenie orzeczenia na język polski oraz informację sporządzoną w języku polskim o istotnej treści wydanego orzeczenia, dacie jego wydania oraz oddziale lub przedstawicielstwie;
- 2) informuje producenta rolnego, któremu nie zapłacono za zbyte produkty rolne, o przekazaniu dokumentów, o których mowa w pkt 1.

**Art. 12.** 1. Rekompensata, o której mowa w art. 10 ust. 1, jest przyznawana na wniosek producenta rolnego, w drodze decyzji administracyjnej, przez dyrektora oddziału terenowego Krajowego Ośrodka właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta rolnego, w terminie do dnia 30 czerwca danego roku.

2. Wniosek o przyznanie rekompensaty, o której mowa w art. 10 ust. 1, składa się do dyrektora oddziału terenowego Krajowego Ośrodka właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta rolnego, na formularzu opracowanym przez Krajowy Ośrodek i udostępnionym na jego stronie internetowej, w terminie od dnia 1 lutego do dnia 31 marca:

- 1) roku następującego po roku, w którym podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 1, stał się niewypłacalny, lub
- 2) drugiego roku następującego po roku, w którym podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 1, stał się niewypłacalny.

3. Wniosek o przyznanie rekompensaty, o której mowa w art. 10 ust. 1, poza elementami określonymi w przepisach ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 i 2185), zawiera:

- 1) numer identyfikacyjny producenta rolnego nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów rolnych, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności;
- 2) numer ewidencyjny powszechnego elektronicznego systemu ewidencji ludności (PESEL) albo numer identyfikacji podatkowej (NIP) producent rolnego, a w przypadku osób fizycznych nieposiadających numeru PESEL – numer i serię paszportu albo innego dokumentu stwierdzającego tożsamość;
- 3) kwotę wierzytelności netto za produkty rolne zbyte podmiotowi, o którym mowa w art. 3 ust. 1, który stał się niewypłacalny, za które producent rolny nie otrzymał zapłaty.

4. Dyrektor oddziału terenowego Krajowego Ośrodka przed rozstrzygnięciem sprawy o przyznanie rekompensaty, o której mowa w art. 10 ust. 1, występuje na piśmie odpowiednio do podmiotu, o którym mowa w art. 3 ust. 1, który stał się niewypłacalny, syndyka albo innej osoby sprawującej zarząd nad majątkiem tego podmiotu o potwierdzenie, że producent rolny nie otrzymał zapłaty za sprzedane produkty rolne, w terminie 14 dni od dnia doręczenia pisma.

6. Rekompensatę, o której mowa w art. 10 ust. 1, wypłaca się w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja, o której mowa w ust. 1, stała się ostateczna, na rachunek producenta rolnego wskazany w ewidencji producentów, o której mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.

**Art. 13.** 1. Wypłata refundacji powoduje z mocy prawa przejście na Krajowy Ośrodek wierzytelności producenta rolnego do wysokości wypłaconych rekompensat.



2. Przy dochodzeniu przez Krajowy Ośrodek wierzytelności określonych w ust. 1 stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące dochodzenia wierzytelności przez producentów rolnych z tytułu umów o dostarczenie produktów z własnego gospodarstwa rolnego.

3. Koszty dochodzenia wierzytelności określonych w ust. 1 są pokrywane ze środków finansowych Funduszu.

**Art. 14.** 1. Dyrektor oddziału terenowego Krajowego Ośrodka właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę producenta rolnego ustala, w drodze decyzji, kwoty nienależnie lub nadmiernie pobranych środków przeznaczonych na rekompensatę, o której mowa w art. 10 ust. 1.

2. Do należności określonych w ust. 1 stosuje się odpowiednio przepisy działu III i IV ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, z tym że uprawnienia organów podatkowych określone w tej ustawie w zakresie należności określonych w ust. 1 przysługują:

- 1) dyrektorowi oddziału terenowego Krajowego Ośrodka jako organowi pierwszej instancji;
- 2) Dyrektorowi Generalnemu Krajowego Ośrodka jako organowi odwoławczemu od decyzji dyrektora oddziału terenowego Krajowego Ośrodka.

**Art. 15.** W celu realizacji zadań Krajowemu Ośrodkowi są udostępniane informacje z rejestru zakładów, które produkują lub wprowadzają do obrotu żywność pochodzenia niezwierzęcego i wprowadzają do obrotu produkty pochodzenia zwierzęcego, nieobjętych urzędową kontrolą organów Inspekcji Weterynaryjnej, oraz z rejestru zakładów, które produkują i wprowadzają na rynek produktu pochodzenia zwierzęcego, będących pod nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej – wykazy podmiotów, których przedmiot działalności został określony w art. 3 ust. 1, obejmujące:

- 1) imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres tego podmiotu;
- 2) w przypadku osoby fizycznej – numer identyfikacyjny Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL), jeżeli numer taki został nadany;
- 3) numer identyfikacji podatkowej (NIP) tego podmiotu.

**Art. 16.** 1. Kto:

- 1) nie przekazuje kwartalnej deklaracji o wysokości naliczonych wpłat na Fundusz, w terminie określonym w art. 5,
- 2) nie przekazuje w terminie wykazu, o którym mowa w art. 11 ust. 1,
- 3) nie informuje w terminie producentów rolnych ujętych w wykazach, o których mowa w art. 11 ust. 1 i 2, o przekazaniu tych wykazów

– podlega karze pieniężnej w wysokości 60 zł za każdy dzień opóźnienia, lecz nie więcej niż 10 000 zł.

2. Kary pieniężne nakłada, w drodze decyzji, Dyrektor Generalny Krajowego Ośrodka. Od kwoty nałożonej kary pieniężnej nie nalicza się odsetek.

3. Kary pieniężne stanowią dochód Funduszu i są wpłacane na Fundusz w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o nałożeniu kary stała się ostateczna.

4. Koszty dochodzenia kar pieniężnych są pokrywane ze środków Funduszu.

**Art. 17.** W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2647, 2687 i 2745 oraz z 2023 r. poz. 28 i 185) w art. 21 w ust. 1 po pkt 47g dodaje się pkt 47h w brzmieniu:

„47h) kwoty rekompensat wypłaconych na podstawie ustawy z dnia ..... 2023 r. o Funduszu Ochrony Rolnictwa (Dz. U. poz. ....), z wyjątkiem kwot wypłaconych w związku z prowadzeniem działów specjalnych produkcji rolnej, z których dochody są opodatkowane według skali, o której mowa w art. 27 ust. 1, lub na zasadach, o których mowa w art. 30c;”.

**Art. 18.** W ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1125 oraz z 2023 r. poz. 181) po art. 94 dodaje się art. 94a w brzmieniu:

„Art. 94a. Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa nie ma obowiązku uiszczania opłat w sprawach dotyczących dochodzenia wierzytelności określonych w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia .....2023 r. o Funduszu Ochrony Rolnictwa (Dz. U. poz. ....).”.

**Art. 19.** W 2023 r. minister właściwy do spraw rynków rolnych przekaże na rachunek Funduszu kwotę 100 000 000 zł.

**Art. 20.** Pierwsze wnioski o przyznanie rekompensaty, o której mowa w art. 10 ust. 1, składa się w terminie od dnia 1 lutego 2024 r. do dnia 31 marca 2024 r. w odniesieniu do roku 2023, w którym podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 1, stał się niewypłacalny.

**Art. 21.** Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2023 r.

Mariusz Gorzowski

dyrektor

Departamentu Prawnego

za zgodność pod względem prawnym,  
legislacyjnym i redakcyjnym



## UZASADNIENIE

Celem projektowanej ustawy o Funduszu Ochrony Rolnictwa jest stworzenie możliwości prawnych gwarantujących producentom rolnym rekompensatę z tytułu utraty przychodów z prowadzonej przez nich działalności rolniczej w przypadku upadłości nabywców produktów rolnych.

W projekcie ustawy proponuje się utworzenie Funduszu Ochrony Rolnictwa, a także uregulowanie zasad jego finansowania. Ze środków Funduszu będą wypłacane rekompensaty producentom rolnym w przypadku braku zapłaty za zbyte produkty rolne do podmiotu prowadzącego działalność w zakresie skupu, przechowywania lub przetwórstwa produktów rolnych i który stał się niewypłacalny.

Zawarte w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2022 r. poz. 931) przepisy, zgodnie z którymi zryczałtowany zwrot podatku zwiększa u nabywcy produktów rolnych kwotę podatku naliczonego w okresie rozliczeniowym, w którym dokonano zapłaty pod warunkiem, że:

- 1) nabycie produktów rolnych jest związane z dostawą opodatkowaną,
- 2) zapłata należności za produkty rolne, obejmująca również kwotę zryczałtowanego zwrotu podatku, nastąpiła na rachunek bankowy rolnika ryczałtowego lub na jego rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, której jest członkiem,
- 3) w dokumencie stwierdzającym dokonanie zapłaty należności za produkty rolne zostaną podane numer i data wystawienia faktury potwierdzającej nabycie tych produktów albo na fakturze potwierdzającej zakup produktów rolnych podano dane identyfikacyjne dokumentu stwierdzającego dokonanie zapłaty

nie gwarantują uzyskania zapłaty przez producentów rolnych za sprzedane produkty rolne w sytuacji ich niewypłacalności. Odzyskanie należności za sprzedane produkty rolne nie zawsze jest także możliwe w wyniku postępowania upadłościowego prowadzonego w trybie przepisów Prawa upadłościowego, pomimo, iż w świetle tych przepisów należności rolników z tytułu umów o dostarczenie produktów z własnego gospodarstwa rolnego należą do pierwszej kategorii należności podlegających zaspokojeniu z funduszu masy upadłości.

Zatem zachodzi potrzeba wprowadzenia rozwiązań systemowych umożliwiających producentom rolnym uzyskanie rekompensat w celu kontynuowania przez nich produkcji

rolnej, spłaty ciężących na nich zobowiązań lub kredytów oraz na zaspokojenie bieżących potrzeb życiowych rodziny.

Fundusz Ochrony Rolnictwa będzie wyodrębnionym rachunkiem bankowym administrowanym przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (KOWR).

Do dysponowania środkami Funduszu będzie ustawowo upoważniony KOWR. KOWR będzie również zapewniał obsługę prawną oraz techniczno-biurową Funduszu, ustalał finansowy Funduszu oraz opracowywał sprawozdanie z jego realizacji.

Do wpłat na Fundusz w wysokości 0,25% wartości netto nabywanych produktów rolnych obowiązane będą podmioty skupujące produkty rolne w celu ich przechowywania, obrobienia, przetworzenia lub dalszej odsprzedaży.

Zgodnie z Ordynacją podatkową, jeżeli podmiot sam określa wysokość zobowiązania to powinien wykazać te dane w deklaracji. Podmiot, składając deklarację będzie na podstawie danych zawartych w deklaracji rejestrowany automatycznie w systemie księgowym i będzie dla tego podmiotu tworzone jego konto rozliczeniowe. Dane pochodzące z deklaracji i wpłat na rachunek Funduszu będą podstawą do prowadzenia rozliczeń podmiotu, w tym określania zaległości podmiotu względem Funduszu.

O rekompensatę ze środków Funduszu producent rolny będzie mógł się ubiegać w razie niemożności zaspokojenia należności za zbyte produkty rolne przez podmiot, który jest niewypłacalny.

Rekompensata będzie przyznawana w drodze decyzji dyrektora oddziału terenowego Krajowego Ośrodka właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta rolnego, wydanej w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna. Rekompensata będzie wypłacana jako iloczyn określonej przez ministra właściwego do spraw rynków rolnych w drodze rozporządzenia procentowej stawki rekompensaty i sumy należności netto.

Rozporządzenie ze stawką rekompensaty obowiązującą w danym roku będzie ogłaszane do dnia 31 maja.

KOWR przed przyznaniem rekompensaty ze środków Funduszu wystąpi do podmiotu, który jest niewypłacalny, o potwierdzenie braku wypłaty z tytułu należności za zbyte produkty rolne.

Wniosek o rekompensatę producenci rolni będą składali do dyrektora oddziału terenowego KOWR właściwego ze względu na siedzibę producenta rolnego od dnia 1 lutego do dnia 31 marca roku następującego po roku, w którym ustalona została data niewypłacalności podmiotu lub w okresie od dnia 1 lutego do dnia 31 marca w drugim roku po roku, w którym ustalona została data niewypłacalności podmiotu.

Proponuje się, aby datą niewypłacalności podmiotu była odpowiednio:

- data wydania postanowienia sądu upadłościowego lub restrukturyzacyjnego o ogłoszeniu upadłości podmiotu lub wszczęciu wtórnego postępowania upadłościowego,
- data wydania postanowienia sądu upadłościowego o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości,
- data wydania postanowienia sądu restrukturyzacyjnego o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego,
- data postanowienia sądu upadłościowego o umorzeniu postępowania upadłościowego,
- data wydania przez organ sądowy lub inny organ państwa członkowskiego UE lub państwa członkowskiego EFTA orzeczenia,
- data wydania przez sąd upadłościowy postanowienia o uznaniu zagranicznego postępowania upadłościowego,
- data wydania orzeczenia przez organ sądowy lub każdy inny właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, z wyłączeniem Danii, uprawniony do wszczęcia postępowania upadłościowego.

Niewypłacalność podmiotu ma miejsce również wtedy, gdy:

- 1) minister właściwy do spraw gospodarki wyda, na podstawie ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 470) decyzję o zakazie wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę zagranicznego w ramach oddziału, w przypadku gdy nastąpiło otwarcie likwidacji przedsiębiorcy zagranicznego, który utworzył oddział, lub przedsiębiorca ten utracił prawo wykonywania działalności gospodarczej,
- b) organ ewidencyjny, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. z 2022 r. poz. 541) wykreśli podmiot będący osobą fizyczną z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej w wyniku

- zgłoszenia o zaprzestaniu wykonywania działalności gospodarczej lub stwierdzenia trwałego zaprzestania wykonywania przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej,
- c) organ prowadzący rejestr działalności regulowanej wyda decyzję o zakazie wykonywania przez podmiot działalności objętej wpisem do rejestru.

W terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od daty niewypłacalności podmiotu – podmiot, który jest niewypłacalny, syndyk, lub inna osoba sprawująca zarząd nad majątkiem tego podmiotu będzie sporządzać i składać Dyrektorowi Generalnemu KOWR wykaz producentów rolnych wraz z kwotami należności netto za sprzedane produkty rolne w celu wypłaty rekompensat. Jeżeli z Centralnej Ewidencji i Informacji Działalności Gospodarczej nastąpi wykreślenie podmiotu będącego osobą fizyczną, która zmarła – do sporządzenia i złożenia dyrektorowi oddziału terenowego KOWR wykazu producentów rolnych wraz z kwotami należności netto za sprzedane produkty rolne zobowiązana będzie osoba sprawująca zarząd nad majątkiem. Jednocześnie podmiot, syndyk, lub inna osoba sprawująca zarząd nad majątkiem podmiotu będzie obowiązana do powiadomienia producentów rolnych wykazanych w wykazie o niewypłacalności podmiotu.

Jeżeli należności na rzecz producentów rolnych powstaną po dacie niewypłacalności podmiotu, który jest niewypłacalny – podmiot ten, syndyk lub inna osoba sprawująca zarząd nad majątkiem tego podmiotu obowiązana będzie do sporządzenia i złożenia Dyrektorowi Generalnemu KOWR wykazu uzupełniającego producentów rolnych wraz z kwotami netto należności za sprzedane produkty rolne.

W przypadku nieprzekazania przez podmiot, który jest niewypłacalny, syndyka, lub inną osobę sprawującą zarząd nad majątkiem podmiotu wykazu producentów rolnych dyrektorowi oddziału terenowego KOWR oraz niepowiadomienia producentów rolnych – podmiot, który jest niewypłacalny, syndyk, lub inna osoba sprawująca zarząd nad majątkiem podmiotu obowiązana będzie do zapłaty na poczet Funduszu kary pieniężnej ustalonej w wysokości uzależnionej od okresu opóźnienia, jednak nie wyższej niż 10 000 zł. Kara, stanowiąca dochód Funduszu, będzie nakładana decyzją Dyrektora Generalnego KOWR.

Wypłata środków z Funduszu na rzecz producentów rolnych z tytułu braku zapłaty za dostarczone produkty rolne będzie powodować z mocy prawa przejście na KOWR wiarygodności do wysokości wypłaconych rekompensat. Koszty związane z odzyskiwaniem środków z tytułu wypłaconych rekompensat pokrywane będą ze środków Funduszu. Do dochodzenia roszczeń z tytułu wypłaconych środków z Funduszu stosować się będzie

odpowiednie przepisy dotyczące dochodzenia należności przez producentów rolnych. Należności te, jak i środki finansowe Funduszu będą ujmowane w księgach KOWR, jednakże nie będąc środkami publicznymi będą prezentowane pozabilansowo.

Wydatki Funduszu nie będą mogły przekroczyć kwoty środków funduszu zgromadzonych na rachunku bankowym.

W związku z realizacją przez KOWR zadań w zakresie dysponowania środkami Funduszu proponuje się ustalenie kosztów realizacji tych zadań w wysokości 2,5% wpływów na rachunek Funduszu. Środki na pokrycie kosztów związanych z realizacją zadań przez KOWR będą określone w planie finansowym Funduszu na dany rok i w przypadku niewykorzystania przez KOWR w całości w danym roku tych środków będą one mogły być wykorzystane w kolejnych latach w przypadku zaistnienia takiej konieczności.

Mając na uwadze, iż przychody z produkcji rolnej nie są objęte podatkiem dochodowym, a także iż celem rekompensat jest zapewnienie kontynuowania działalności rolniczej proponuje się zwolnienie z podatku dochodowego od osób fizycznych kwot wypłaconych rekompensat na podstawie projektowanej ustawy.

Projekt ustawy zakłada dofinansowanie Funduszu w pierwszym roku jego funkcjonowania, tj. w 2023 r. w kwocie 100 mln zł ze środków budżetu państwa. Z tego powodu zostanie przedstawiony do notyfikacji Komisji Europejskiej jako program pomocy państwa.

Projekt ustawy nie zawiera norm technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy znajduje się w Wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów pod numerem UD480.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt ustawy zostanie



zamieszczony na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy  
Proces legislacyjny.

Opracowano:

w Departamencie Budżetu